

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10C/606/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415206439
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8415206439.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudcom Mgr. Tomášom Sarakom v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému K. štátnemu občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 203,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ō v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 24. 8. 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 203,92 eur, úrok z omeškania vo výške 48,59 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4,99 eur od 26. 9. 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 4,99 eur od 26. 10. 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 4,99 eur od 26. 11. 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 188,95 eur od 23. 4. 2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobu odôvodňoval tým, že žalovaný uzavrel so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. dňa 9. 12. 2011 Zmluvu číslo XXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb s tým, že na základe zmluvy aj boli žalovanému poskytnuté telekomunikačné služby, za ktoré sa žalovaný zaviazal zaplatiť cenu stanovenú v zmluve a v cenníku. Tvrdil, že žalovaný neuhradil cenu poskytnutých telekomunikačných služieb vyúčtovaných faktúrami špecifikovanými v žalobe vo výške spolu 223,92 eur, pričom zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 bola táto pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu, a keďže žalovaný po postúpení pohľadávky na svoj záväzok žalobcovi uhradil len 20,- eur, zostatok dlhu vo výške 203,92 eur neuhradil, tento sa domáha zaplatenia dlžnej sumy súdnou cestou a žiada aj zákonné úroky z omeškania.

Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami bola do vlastných rúk doručená dňa 14. 12. 2015, písomne nevyjadril.

Nakoľko sa v danom prípade jedná o drobný spor (§ 200ea Občianskeho súdneho poriadku) a vo veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. 2. 2016, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 1. 2. 2016, účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že obchodná spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako poskytovateľ verejnej mobilnej telefónnej služby a žalovaný ako účastník uzavreli dňa 9. 12. 2011 v Kežmarku zmluvu o pripojení Fix, predmetom ktorej bol program služieb Fix 12 a v ten istý deň Dodatok k tejto zmluve pre telefónne číslo žalovaného XXXX XXX XXX . (ďalej len „Dodatok“), predmetom ktorého bolo poskytovanie programu služieb Fix 12 (bod 1 písm. a/ Dodatku), záväzok spoločnosti Slovak Telekom, a.s. zabezpečiť žalovanému predaj zľavneného mobilného telefónu LG EGO T500 White (bod 1 písm. b/ Dodatku), záväzok žalovaného ako účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení Fix, Všeobecnými podmienkami poskytovania predplatenej verejnej mobilnej elektronickej komunikačnej telefónnej služby Easy, osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby Fix a platnými cenníkmi a týmto Dodatkom (bod 1. písm. c/ Dodatku), záväzok žalovaného včas a riadne pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1 osobitných podmienok (bod 1 písm. d/ Dodatku) a záväzok žalovaného ako účastníka, že po dobu viazanosti 24 mesiacov, nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky, a že sa nedopustí takého konania, ani ho neumožní, na základe ktorého by spoločnosť Slovak Telekom, a.s vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení Fix odstúpením od nej alebo právo ju vypovedať z dôvodov porušenia povinností zo strany žalovaného (bod 2 Dodatku).

Podľa bodu 3 tohto Dodatku v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je žalovaný ako účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatku. V tabuľke č. 1 Dodatku je ako výška zmluvnej pokuty uvedená suma 248,95 eur.

Z predloženej faktúry č. XXXXXXXXXXXX súd zistil, že táto bola vyhotovená spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. dňa 8. 8. 2012 a žalovanému ňou bola titulom zmluvnej pokuty vyúčtovaná k zaplateniu suma 248,95 eur. Splatnosť faktúry bola v nej určená na deň 25. 8. 2012.

Z predložených faktúr číslo XXXXXXXXXXXX, číslo XXXXXXXXXXXX a číslo XXXXXXXXXXXX (čl. 12 až 14 spisu) súd zistil, že tieto boli vyhotovené spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a každou z nich bola žalovanému titulom „Upomienky oneskorenej platby“ vyúčtovaná k zaplateniu suma 4,99 eur, spolu teda suma 14,97 eur (3 x 4,99 eur). Splatnosť faktúr bola v nich určená na deň 25. 9. 2012, 25. 10. 2012 a 25. 11. 2012.

Z predloženej fotokópie Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 uzavretej medzi postupcom Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469 a žalobcom ako postupníkom a jej príloh bolo zistené, že pohľadávky voči žalovanému z faktúr, ktorých zaplatenie je predmetom tohto konania vo výške spolu 223,92 eur (208,95 eur z faktúry číslo XXXXXXXXXXXX a 14,97 eur z faktúr číslo XXXXXXXXXXXX, číslo XXXXXXXXXXXX a číslo XXXXXXXXXXXX) spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými boli s účinnosťou ku dňu 21. 11. 2014 postúpené na žalobcu.

Žalobca v konaní tvrdil, že nakoľko žalovanému boli poskytnuté dohodnuté služby, vznikol v zmysle zmluvy a cenníka služieb nárok na zaplatenie ceny týchto služieb vo výške spolu 223,92 eur, pričom túto sumu žalovaný spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. neuhradil, a s výnimkou čiastočnej úhrady vo výške 20,- eur ju neuhradil ani žalobcovi ako novému veriteľovi postúpenej pohľadávky.

Predmetom konania je v danom prípade nárok žalobcu na zaplatenie sumy 203,92 eur, ktorý opiera o zmluvu o pripojení a jej Dodatok uzavretý so žalovaným ako s fyzickou osobou - nepodnikateľom, pričom zmluva o pripojení nie je upraveným typom zmluvy v Obchodnom ani Občianskom zákonníku, upravená je v zákone č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, svojím charakterom však ide o zmluvu spotrebiteľskú. Z obsahu uzavretého dodatku k Zmluve o pripojení je zrejmé, že je v ňom obsiahnutá okrem iného kúpna zmluva, ktorej predmetom boli podmienky predaja mobilného telefónu spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. žalovanému a dohoda o zmluvnej pokute. Preto súd pri posúdení nároku žalobcu na zaplatenie ním tvrdených „ceny služieb“ vychádzal z ustanovení vyššie uvedeného osobitného zákona a pri posúdení nároku na zmluvnú pokutu vychádzal z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže v danom prípade, ako už bolo povedané išlo o spotrebiteľský, občianskoprávny vzťah.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 78 ods. 9 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) a b) tohto zákona podnik má právo

- a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu,
- b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení.

Podľa § 43 ods. 12 písm. a) a b) tohto zákona účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci v zmysle relevantných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu nedôvodnú a preto ju v celom rozsahu zamietol. Úvodom tejto časti odôvodnenia rozsudku treba uviesť, že žalobca v žalobe tvrdil, že ním uplatnená pohľadávka predstavuje „cenu za poskytnuté telekomunikačné služby“, pričom toto jeho tvrdenie ako aj celé odôvodnenie žaloby žalobcu je v úplnom rozpore s obsahom ním samým predložených listinných dôkazov, nakoľko z tých vyplýva, že žalobca nežaluje cenu telekomunikačných služieb, ale časť zmluvnej pokuty a poplatky za „upomienky oneskorenej platby“, pričom o ničom z toho sa vo svojej žalobe ani len nezmienil.

Podľa ust. § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vychádzajúc z platnej právnej úpravy občianskeho súdneho konania sa sporové veci na súdoch prejednávajú v zmysle zásady prejednávacej a zásady kontradiktórnosti. Procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho v zmysle ust. § 153 ods. 1 O.s.p. pre rozhodnutie vo veci je predovšetkým na účastníkoch konania.

Povinnosťou žalobcu vyplývajúcou mu z ust. § 79 ods. 1 O.s.p. je už v žalobe pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

V zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že účastník sporového občianskeho súdneho konania má povinnosť tvrdenia i povinnosť dôkaznú (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p. a § 120 ods. 1 O.s.p.). medzi ktorými je úzka vzájomná väzba. Splnenie týchto povinností súd nemôže vynucovať a ich nesplnenie sankcionovať. Ich nesplnenie nie je ani nedostatkom, ktorý by bránil pokračovaniu v konaní, keďže účastníci majú právo uviesť skutkové tvrdenia a predložiť alebo označiť dôkazy a skutočnosti na ich preukázanie až do vyhlásenia uznesenia podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Preto jedinou sankciou za nesplnenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je neunesenie tzv. bremena tvrdenia a dôkazného bremena, čo má v sporových konaniach za následok neúspech účastníka, ktorý tieto svoje procesné povinnosti nesplnil. Na účastníkovi sporového občianskeho súdneho konania teda je, aby dbal o ochranu svojich práv aj tým, že úplne a pravdivo opíše všetky skutočnosti rozhodujúce pre konanie vo veci (*vigilantibus iura scripta sunt* - bdelym patrí právo) a sám účastník je povinný starať sa o to, aby rozhodujúce skutočnosti boli súdu predložené, a aby na ne aj označil dôkazy.

V danom prípade žalobca, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom neunesol vo vzťahu k nároku na poplatky za „upomienku oneskorenej platby“ a nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno, keďže tieto nároky v žalobe ani v ďalšom konaní nijako nezdôvodnil, vôbec sa o nich nezmenil, tieto len mechanicky v rámci svojej šablónovitej žaloby a mechanickej argumentácie používanej vo všetkých obdobných prípadoch, čo je súdu známe z jeho činnosti zahrnul do vyčíslenia ním tvrdenej „ceny za poskytnuté telekomunikačné služby“, čo síce nebránilo prejednaniu veci, keďže nejde o nedostatky pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, ale v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení a procesných zásad súd už z uvedených dôvodov jeho žalobe nemohol vyhovieť, keďže tá vo vzťahu k základu a výške ňou skutočne uplatnených nárokov neobsahuje absolútne žiadne tvrdenia, obsahuje len tvrdenia vo vzťahu k nároku, ktorý tu vôbec uplatnený nebol (na zaplatenie ceny za poskytnuté telekomunikačné služby). Povinnosťou žalobcu je opísať, teda uviesť, tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Povinnosťou súdu potom je posúdiť, či tvrdené skutočnosti majú oporu v označených a predložených dôkazoch. Nie je ale povinnosťou súdu si skutočnosti rozhodujúce pre ten ktorý uplatnený nárok domýšľať a hádať a hľadať ktorým z predložených dôkazov by asi takýto nezdôvodnený nárok mohol byť preukázaný, aby mohol nárok priznať. Žalobca v priebehu celého konania nijako nezdôvodnil základ ani výšku nároku na poplatok za upomienku oneskorenej platby ani nároku na zmluvnú pokutu pričom upomienku a zmluvnú pokutu nemožno podľa súdu považovať za telekomunikačnú službu poskytnutú žalovanému, osobitne s poukazom na definíciu pojmu verejná telefónna služba a elektronická komunikačná služba v časti I. predložených všeobecných podmienok. (čl. 6 spisu). Žalobca pritom v žalobe odôvodňoval len nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté telekomunikačné služby, ktorý tu ale vychádzajú z predložených dôkazov vôbec nebol uplatnený, ale k samotnému nároku na poplatok za upomienky a zmluvnú pokutu žiadne rozhodujúce skutočnosti do dňa vyhlásenia rozsudku neuviedol.

Napriek tomu súd, v snahe vysporiadať sa s uvedenými nárokmi žalobcu čo najkomplexnejšie, teda aj z hľadiska ich samotnej opodstatnenosti, samozrejme v rámci možností danými absenciou akéhokoľvek ich zdôvodnenia žalobcom preskúmal aj ich vecnú opodstatnenosť a zistil nasledovné.

K uplatnenému nároku na zaplatenie poplatkov za „upomienku oneskorenej platby“ vo výške 3 x 4,99 eur, spolu teda vo výške 14,97 eur je treba uviesť, že v konaní nebolo preukázané ani len samotné vystavenie upomienok (nieto ich doručenie žalovanému) a teda existencia samotného podkladu na vyúčtovanie poplatkov za upomienku. V predložených faktúrach ktorou boli tieto poplatky vyúčtované (čl. 12 až 14 spisu) síce je uvedené, že na konci faktúry sa nachádza upomienka, avšak pokiaľ by spoplatnený sumou 4,99 eur mal byť tento samotný 4 riadkový text na konci faktúry upozorňujúci na nezaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur, nie osobitná upomienka vo forme samostatnej listiny tak potom by šlo o spoplatnenie vystavenia samotnej faktúry čo nebolo dohodnuté. Navyše uvedené trojnásobné upomínanie žalovaného sa týkalo v prvom prípade iba nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý ale z dôvodov rozvedených v ďalšej časti odôvodnenia vôbec nevznikol, preto nebolo zaplatenie čoho upomínať, v druhom a treťom prípade upomienok sa týkalo nároku na zmluvnú pokutu a nároku na „upomienky“ oneskorenej platby, teda žalovaný bol každý mesiac upomínaný k zaplateniu toho istého, resp. neskôr bol upomienkami upomínaný k úhrade samotných upomienok, a to v mesačných intervaloch a to poplatkom za upomienku účtovaným vo výške, ktorá sa v danom prípade javí ako neprimeraná (pokiaľ by skutočne spoplatneným mal byť len štvorriadkový text „upomienky“ na konci faktúry, keďže iná upomienka predložená nebola) čo navyše naráža na zákonné limity vyplývajúce z ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ukladajúce každému právo vykonávať v súlade s dobrými mravmi. V situácii keď nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vôbec nevznikol (viď nižšie) nemožno priznať nárok na zaplatenie poplatkov za upomienky, ktorými mal byť urgovaný tento neexistujúci nárok, resp. neskôr neexistujúce nároky na zaplatenie „poplatkov za upomienky“. Aj z uvedených dôvodov preto súdu neostávalo iné, než

žalobu v časti „poplatkov za upomienky“ vo výške 14,97 eur zamietnuť a keďže s úhradou neexistujúceho nároku sa žalovaný nemohol dostať ani do omeškania, žaloba musela byť zamietnutá aj v časti úrokov z omeškania požadovaných z „poplatkov za upomienky“ t.j. zo sumy spolu 14,97 eur.

Čo sa týka nedôvodnosti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty a úroku z omeškania z nej, k tomu súd uvádza.

Podľa § 544 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení k 9. 12. 2011, teda ku dňu uzavretia Dodatku k zmluve o pripojení ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545 ods. 1 až 3 tohto zákona ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení. Veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednávania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté. Ak z dohody nevyplýva niečo iné, nie je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť, ak porušenie povinnosti nezavinil.

Podľa § 545a tohto zákona neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

V súvislosti so záverom o nedôvodnosti žaloby žalobcu o zaplatenie zmluvnej pokuty je treba najmä uviesť, že žaloba zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka, čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v tejto časti. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na zmluvnú pokutu preto súd dáva do pozornosti, že už Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23. 5. 2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15. 3. 2012.

Zmluvnú podmienku dojednanú v dodatku k zmluve o pripojení Fix, v tabuľke č. 1 týkajúcu sa zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur určil vo výroku svojho rozsudku sp. zn. 10C/161/2012 zo dňa 28. 8. 2013 za neprijateľnú tiež Okresný súd Vranov nad Topľou, či Okresný súd Rožňava v rozsudku sp. zn. 10C/16/2014 zo dňa 23. 5. 2014. Ako neprijateľnú, a teda absolútne neplatnú ju vyhodnotil aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku sp. zn. 16Co/8/2014 zo dňa 24. 2. 2014. Dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré je súčasťou právnym predchodcom žalobcu uzatváraného Dodatku k zmluve o pripojení Fix pre program Fix bolo vyhodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve s následkom odopretia priznania plnenia z takejto podmienky tiež v rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4C/94/2013 zo dňa 6. 8. 2013. Dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré je súčasťou právnym predchodcom žalobcu uzatváraného Dodatku k zmluve o pripojení Fix pre program Fix 12, teda totožný program, ako bol dojednaný v tu prejednávanej veci bolo vyhodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve s následkom odopretia priznania plnenia z takejto podmienky rovnako v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C/345/2014 zo dňa 16. 12. 2014, pričom

Okresný súd Rožňava v rozsudku sp. zn. 5C/64/2014 zo dňa 4. 11. 2014 priamo vo výroku určil zmluvnú podmienku totožnú so zmluvnou podmienkou v tu prejednávanvej veci týkajúcu sa dojednaní o zmluvnej pokute pre účastnícky program právneho predchodcu žalobcu - Slovak Telekom, a.s. Fix 12 za neprijateľnú.

Aj v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7C/260/2015 zo dňa 19. 8. 2015 bolo dojednanie o zmluvnej pokute v dodatku právneho predchodcu žalobcu Fix 12 vo výške 248,95 eur, čo do významu totožné s dojednaním z ktorého žalobca uplatňuje právo v tomto konaní vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo žalobcovi musí byť známe keďže aj v uvedenom konaní bol žalobcom.

Už citované ust. § 53a Občianskeho zákonníka bolo doň včlenené s účinnosťou od 1. 3. 2010 zákonom č. 575/2009 Z.z. ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky zákonník. Súd si dovoľuje poukázať na dôvodovú správu k predmetnému zákonu z ktorej jasne vyplýva, čo zákonodarcu viedlo k zavedeniu predmetnej právnej úpravy, a síce bolo to zistenie, že cit. "niektorí dodávatelia napriek tomu, že súd im právoplatne nepriznal plnenie z takejto nečestnej podmienky, naďalej v iných prípadoch takúto podmienku bez zábran používajú. Zákonodarca sa preto rozhodol zaviesť zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie. Takéto rozhodnutie nebude predstavovať prekážku rozsúdenej veci res iudicatae. Ak by však dodávateľ opätovne uplatnil žalobou plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú mu už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal, súd mu žalobu bez ďalšieho môže zamietnuť a nemusí už opätovne zdôvodňovať neprímeranosť zmluvnej podmienky. Stačí poukázať už na právoplatný rozsudok súdu. Súd nemôže priznať ochranu dodávateľovi, ak sa domáha plnenia v rozpore so zákonom. Zmysel a cieľ navrhovanej právnej úpravy by sa nedosiahol, ak by po rozhodnutí súdu dodávateľ postúpil pohľadávku a právny nástupca by ju vymáhal, aj keď bola založená na nečestnej zmluvnej podmienke. Navrhované ustanovenie in fine počíta aj s takýmito únikmi pred zodpovednosťou. Rozsudok bude zaväzovať iba účastníkov konania. Zákonná povinnosť vyplývajúca z navrhovaného ustanovenia však bude znamenať pre dodávateľov povinnosť, aby už na súde neuplatňovali plnenie založené na neprijateľnej teda nečestnej zmluvnej podmienke. V praxi nemožno vylúčiť, že dodávateľ napriek tomu, že mu bola právoplatne zamietnutá žaloba o plnenie z neprijateľnej podmienky, znovu uplatní plnenie z takejto nemorálnej podmienky. Nepredpokladá sa však, že sa dodávateľ po tom, ako mu súd právoplatne zamietne žalobu pre nemorálnu podmienku, bude opätovne pokúšať použiť takúto podmienku tak, ako je to žiaľ, v súčasnosti veľmi bežné. Obsahom povinnosti je nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku a teda najmä neuplatňovať z nej plnenie na súde a neprijímať plnenia z takejto podmienky. Predkladateľ zdôrazňuje, že nezavádza žiadne nové kompetencie a nejde ani o prekryvanie kompetencií s inými orgánmi. Navrhovaná právna úprava je len o tom, aby dodávateľ nepokračoval v nečestnostiach, čím dehonestuje celý inštitucionálny systém ochrany spotrebiteľa. Je aj v záujme samotných dodávateľov, aby sa trh „vyčistil“ od nepoctivých podnikateľov. Spotrebiteľa treba chrániť, pretože je dôležitým prvkom v trhovej ekonomike, zabezpečuje obrat, zisky a dane. Záujem na posilňovaní dôvery spotrebiteľa je zvlášť v prebiehajúcej kríze prepotrebný“.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSTĚ / E.), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej dohody o zmluvnej pokute. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98). V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/238/2012 zo dňa 10. 9. 2013.

I keď pre záver o nemožnosti žalobe vyhovieť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty by vzhľadom na vyššie uvedené stačilo i zistenie, že žalobca tu uplatnil plnenie zo zmluvnej podmienky, ktorá už súdmi bola právoplatne judikovaná ako neprijateľná, súd pre úplnosť dodáva, že tak ako iné súdy v už uvedených rozhodnutiach, aj on považuje dodávateľom vopred pripravené ustanovenie o zmluvnej pokute v článku 3 Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 9. 12. 2011 za neplatné z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetného Dodatku spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

V zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetného Dodatku za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve sa považuje aj ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 tohto zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu dodatok k zmluve o pripojení s dobou viazanosti na 24 mesiacov. Žalovaný sa zaviazal používať služby 24 mesiacov, za čo mu bol odpredaný mobilný telefón za zvýhodnenú cenu 1,-euro. Súd vzhľadom na obsah a formu dojednania o zmluvnej pokute obsiahnutého v predtlačenom texte formulára dodatku k zmluve o pripojení používaného právnym predchodcom žalobcu opakovane v mnohých prípadoch, čo je súdu známe z jeho činnosti nemal pochybnosti o tom, že toto dojednanie neboli individuálne dojednané a že spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť jeho obsah. Súd sa pri svojej činnosti pravidelne stretáva so zmluvami a dodatkami uzatváranými právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s, resp. Slovak Telekom, a.s. s rôznymi spotrebiteľmi a je nemožné uveriť tomu, že desiatky rôznych spotrebiteľov nezávisle od seba pri dohodovaní zmluvnej pokuty prejavia presne takú istú individuálnu vôľu pokiaľ ide o vyjednanú výšku zmluvnej pokuty (dokonca s presnosťou na eurocenty) a vôbec celkové dojednanie zmluvnej pokuty (ktoré je pri daných typoch dodatkov vždy totožné). Koniec koncov, záver o individuálnom nevyjednaní predmetného dojednania o zmluvnej pokute spotrebiteľmi s právnym predchodcom žalobcu pri obdobných zmluvách a dodatkoch už bol pred viacerými súdmi, teda po viacnásobnom dokazovaní opakovane ustálený, vid' vyššie uvedené súdne rozhodnutia.

Žalobcovia sa platnosť dojednania o zmluvnej pokute v obdobných prípadoch snažia obhájiť okrem iného tvrdením, že zo strany účastníka (tu ním bol žalovaný) zostáva prijatie rozhodnutia o uzatvorení, resp. neuzatvorení zmluvy stále iba na jeho slobodnom rozhodnutí s tým, že tento nie je nijakým spôsobom nútený vstúpiť do zmluvného vzťahu a žalovaný si slobodne, bez nátlaku vybral poskytovateľa služieb ako ich dodávateľa, sám si vybral okruh služieb a sám si vybral aj mobilný telefón. S podobnou argumentáciou sa súd stretáva naozaj často, nakoľko aj inými dodávateľmi býva v tejto súvislosti mnohokrát argumentované tým, že je výlučne na účastníkovi, či vôbec a pre akého operátora, program, či typ telefónu sa rozhodne a teda že má možnosť, resp. hneď viaceré možnosti voľby, preto ani dojednanie o zmluvnej pokute nemôže podľa tejto argumentácie spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd však tento názor nezdieľa. Možnosť výberu z viacerých alternatív dodatkov nemení nič na povinnosti súdu skúmať v každom konkrétnom prípade dodatku platnosť dojednania o zmluvnej pokute vzhľadom na jeho konkrétne znenie a úpravu, pričom tu v dodatku použité dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľné a teda neplatné. V súvislosti s tvrdenou možnosťou voľby žalovaného, či na dané podmienky pristúpi či nepristúpi a princípy zmluvnej slobody súd uvádza, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu „približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy“ a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom „primeraného vyrovnania záujmov“, čo v danom prípade splnené nebolo. Dodatok uzavretý so žalovaným spadá do rámca spotrebiteľských, typových zmlúv, ktorých návrhy sú vopred dodávateľom pripravené na predtlačných tlačivách. V takýchto prípadoch zmluvu uzatvára dodávateľ v podstate „sám so sebou“ nakoľko spotrebiteľ nemá reálnu možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Zo strany dodávateľov je pri súdnom uplatnení nárokov na zaplatenie takejto zmluvnej pokuty často argumentované zabezpečovacím účelom zmluvnej pokuty v danom prípade, poukazujúc na poskytnutú zľavu z ceny telefónu. K tomu je však treba uviesť, že dodávateľ tu mal plnú možnosť na dosiahnutie sledovaného účelu zvoliť prostriedky, ktoré by z hľadiska svojej platnosti a primeranosti obstáli.

Vychádzajúc z obsahu uzavretého dodatku k zmluve o pripojení je zřejmé, že v danom prípade zmluvná pokuta plní hlavne funkciu paušalizovanej náhrady škody za nenaplnenie doby viazanosti vyplývajúcej z dodatku (24 mesiacov) a s tým súvisiace nesplatenie poskytovanej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a ušlého zisku vzhľadom na záväzok účastníka bez ohľadu na rozsah využívania služieb realizovať pravidelné mesačné zmluvné dobitie kreditu, tu vo výške aspoň 12,- eur. Žalobou sa však uplatňuje od žalovaného sankcia v podobe zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie pričom sa uplatňuje zmluvná pokuta vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, kedy, t.j. v akom období viazanosti účastník poruší zmluvnú povinnosť. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ otrvá v zmluvnom vzťahu a bude riadne realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie povedzme po dobu 23 mesiacov (čím nepochybne splatí aj podstatnú, ak nie celú časť poskytnutej zľavy z ceny služieb a telefónu a rovnako aj podstatnú ak nie celú časť vopred kalkulovaného zisku na

platbách za služby), zostáva mu iba dobitie za posledný mesiac a pre jeho nezaplatenie bude uplatnená rovnaká zmluvná pokuta, ako v prípade, keď spotrebiteľ nedobije kredit ani raz. Takáto zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou sankciou ktorá je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky a jej objektívnu spôsobilosť poškodiť spotrebiteľa nemôže dodatočne zhojiť to, že spotrebiteľ svoje zmluvné povinnosti poruší tak, že minimálne mesačné dobitie nezrealizuje ani raz, keďže rozhodujúce je zistenie, že takáto zmluvná podmienka je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Podmienky, za akých právny predchodca žalobcu dohadoval zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách a opakovane (čo je skutočnosť známa súdu z jeho činnosti) poškodzujú spotrebiteľa. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podčiarkuje aj to, že zmluvná pokuta bola zakotvená len pre prípad porušenia povinností žalovaným. Pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, ak práve on poruší ustanovenia zmluvy, dodatku, alebo všeobecných obchodných podmienok, v dodatku žiadna zmluvná pokuta dohodnutá nebola. Neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute ide tu pritom na ťarchu dodávateľa, nakoľko práve ten predformuloval v dodatku k zmluve dojednania o zmluvnej pokute v neplatnom znení. Ak by bolo jej dojednania platné, nič by v prípade preukázania porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným nebránilo zmluvnú pokutu priznať. V danom prípade je však dojednania o zmluvnej pokute od počiatku neplatné. I keby preto žalovaný nedobil si kredit ani raz, i tak by nebolo možné priznať žalobcovi zmluvnú pokutu. Síce by sa v takom prípade mohlo zdať, že spotrebiteľská ochrana nezodpovedného spotrebiteľa nie je vôbec namieste a že je neprimerané chrániť toho, kto takto, absolútnym spôsobom poruší zmluvné povinnosti, ani nezodpovedný prístup spotrebiteľa po uzavretí zmluvy nič nemení na neprijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute a jeho objektívnej spôsobilosti poškodiť spotrebiteľa. Súd zastáva názor, už skôr vyslovený napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 9. 2011 sp. zn. 6Co/113/2010, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že ak sa nevytlúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové zmluvy dojednané vo viacerých prípadoch. (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 9. 2011, sp. zn. 6Co/113/2010).

Je predsa absurdné, aby spotrebiteľ, ktorý dodržiava podmienky zmluvy a nezaplatí len posledné dobitie kreditu resp. poruší zmluvnú povinnosť až v závere viazanosti mal znášať rovnakú zmluvnú pokutu ako ten, ktorý nezaplatí ani jednu faktúru či dobitie. Dodávateľ v predformulovanej dohode o zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje medzi prípadom, kedy spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť absolútne tak, že nezaplatí nič a medzi prípadom, keď spotrebiteľ svoju povinnosť poruší potom, čo jej prevažnú časť splnil. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Takto dojednaná zmluvná pokuta, upravená v obchodných podmienkach ktoré sú súčasťou Dodatku k zmluve o pripojení uzavretej so žalovaným je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia dodatku k zmluve o pripojení je neplatná, čo už bolo súdmi mnohokrát judikované, ako je uvedené vyššie. Z neplatnej zmluvnej podmienky nemohlo vzniknúť právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto nebolo možné priznať žalobcovi ani časť zmluvnej pokuty, keďže z ustanovenia zmluvy, ktoré je celé od začiatku neplatné žalobcovi nemohlo vzniknúť právo ani na časť zmluvnej pokuty. Neplatne dojednanú zmluvnú pokutu nemožno moderovať. Aj z uvedených dôvodov súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty, z ktorej nezaplatená ostala a bola uplatnená časť vo výške 188,95 eur ako nedôvodnú zamietol. A nakoľko s plnením neexistujúceho záväzku sa žalovaný nemohol dostať ani do omeškania, nedôvodný bol aj nárok na úrok z omeškania zo sumy predstavujúcej zmluvnú pokutu v časti ktorého bola preto žaloba taktiež zamietnutá. Nakoľko neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky už bola vo výroku rozsudkov súdov vyslovená, súd ju už vo výroku osobitne nevyhlasoval za neprijateľnú, keďže sa tak už stalo.

Je treba pre úplnosť dodať, bez ohľadu na vyššie uvedené, že uplatňovaný na zaplatenie zmluvnej pokuty by žalobcovi v danom prípade nebolo možné prisúdiť aj z ďalšieho dôvodu, a to neunesenia dôkazného bremena. Povinnosťou žalobcu vyplývajúcou mu z ust. § 79 ods. 1 a 2 O.s.p., ako aj z ust. § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. bolo označiť a predložiť dôkazy ktorých sa dovoľáva na preukázanie svojho tvrdeného nároku. Žalobca, ktorý je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou

napriek tomu, že pôvodne navrhoval vo veci rozhodnúť platobným rozkazom, teda bez vypočutia žalovaného ako dôkaz vzniku nároku na zmluvnú pokutu označil a predložil len Zmluvu o pripojení, Dodatok k zmluve o pripojení, faktúru zo dňa 8. 8. 2012 ktorou bola vyúčtovaná zmluvná pokuta a faktúry, ktorou bolo následne jej zaplatenie upomínané. V konaní však žiadnym listinným ani iným dôkazom nepreukázal, že by žalovaný skutočne porušil zmluvné podmienky, ani kedy sa to malo stať, keď zmluvná pokuta bola účtovaná 8mesiacov od uzavretia Dodatku. Žalobca na základnú skutočnosť podmieňujúcu úspešnosť nároku na zmluvnú pokutu, teda že žalovaný porušil zmluvnú povinnosť neoznačil a nepredložil do vyhlásenia rozsudku žiaden relevantný dôkaz, hoci v uznesení zo dňa 10. 12. 2015 bol výslovne poučený, že vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, kam patria aj drobné spory sa musia všetky dôkazy predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia rozsudku, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Bol to pritom práve žalobca, ktorého zaťažovalo bremeno preukázania že nárok na zmluvnú pokutu v žalovanej výške skutočne vznikol. V daných okolnostiach prípadu na preukázanie vzniku nároku na zmluvnú pokutu nestačí predloženie formulárovej dohody o zmluvnej pokute bez dôkazu o skutočnom porušení zmluvnej povinnosti. Ani faktúra s jej vyúčtovanou výškou nie je tu bez ďalšieho dostatočným dôkazom, keďže slovenský právny poriadok nepozná záväzky z faktúr. Faktúra ako účtovný doklad nezakladá záväzok ani nepreukazuje vznik záväzku, dokazuje len to, že niekto niekomu niečo vyúčtoval. Preto samotné vyúčtovanie zmluvnej pokuty faktúrou bez toho, aby žalobca preukázal vznik práva ju účtovať, teda porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným zakladajúce vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí na unesenie dôkazného bremena. Aj z uvedených dôvodov by teda bolo potrebné žalobu zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní vôbec nepreukázal podmienky vzniku nároku na zmluvnú pokutu.

Úplne na záver súd dodáva, že žalobca za dôkaz v žalobe označil aj „Dohodu o uznaní záväzku“, žiadnu takú listinu však k žalobe nepriložil a napriek hore uvedenému poučeniu nič také nepredložil ani do dňa vyhlásenia rozsudku. Navyše uznanie nikdy nevzniknutého nároku vyvodzovaného z neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej veci by vzhľadom na vyššie uvedené princípy a pravidlá spotrebiteľskej ochrany ani nebolo možné akceptovať, nakoľko európska legislatíva aj judikatúra súdov ukladá súdu povinnosť urobiť všetko, čo je v jeho právomoci, aby spotrebiteľa neviazal neprijateľnou zmluvnou podmienkou (podporne pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/365/2013 zo dňa 8. 10. 2014 alebo rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 11C/70/2014 zo dňa 5. 6. 2014).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Žalobca síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol v celom rozsahu neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Úspešný žalovaný náhradu trov konania neuplatnil, preto súd o trovách konania rozhodol tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).